

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5 poštni predal 22, telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaj, vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 14 • Maribor, sobota, dne 3. februarja 1940 • Leto XV

Določena minimalna plača za nameščence

trgovske pomočnike in višje pomožno osebje.

Ban dravske banovine je na pobudo svobodnih strokovnih organizacij izdal uredbo o minimalnih plačah privatnih nameščencev.

Minimalna plača za trgovske pomočnike znaša din 900 mesečno, za ostalo pisarniško osebje pa din 1000. Vrednost hrane se zaračuna mesečno z din 240, vrednost stanovanja z din 60.

Izveti so vajenci, volonterji, praktiki, pomožno osebje pod 18. leti in taki, ki samo izjemno opravljajo pretežno trgovske ali višje posle. Volonter je oseba, ki je zaposlena radi izučitve, praktikant je pa tisti, ki je zaposlen skozi 3 mesece zaradi strokovne izpopolnitve in priprave za nadaljnje službovanje pri dotičnem delodajalcu. Ta uredba velja od 31. januarja t. l.

Minimalna mezda za delavce nekoliko zvišana

Veljavna pa bo šele od 1. aprila 1940.

Ban dravske banovine je na novo določil mezdo za delavce in delavke nad 18 let v industriji, neglede na kraj in v obratih v krajih z nad 5000 prebivalci na din 3 na uro, v trgovini in obrti v krajih s pod 5000 prebivalci pa od din 2.75 do din 3.

Za delavce izpod 18 let velja mezda neglede na kraj in obrat v skupini a) din 3, v skupini b) din 2.75, v skupini c) din 2.50.

Za delavce nekaterih lesnih obratov neglede na kraj zaposlenja velja mezda din 2.50 na uro oz. din 2.25, ako ima delavec manj kot 18 let.

Ta uredba pa bo veljavna šele od 1. aprila 1940.

Skrajni čas je že bil, da se je določila minimalna mezda za nameščence. Minimalna mezda za delavce se v splošnem ni mnogo zvišala. Strokovne organizacije bodo imele slej ko prej nalogo, da spravijo mezde in plače na dostojno višino.

V boju proti draginji nov načrt uredbe.

V smislu novega načrta uredbe o pobujanju draginje industriji in trgovci ne bodo primorani zaprositi za dovoljenje, da smejo povišati cene, ampak bodo samo dolžni povišane cene javiti oblasti.

Zvišanje prejemkov državnih nameščencev in pobujanje draginje.

Ministrski odbor se je pričel posvetovati o zvišanju prejemkov državnih nameščencev. Načelno je odbor sklenil, da mora vlada vpoštevati položaj nameščencev zaradi naraščajoče draginje in jim povišati prejemke. Povišati se morajo prejemki nižjim nameščencem in onim z otroki. Predvsem pa, tako pravijo, je treba skleniti kontrolo cen in draginje, da ne bodo imeli spekulanti pobude za nadaljnje zvišanje cen. Kdaj pride to vprašanje na vrsto na seji ministrskega sveta, ni še gotovo in je odvisno od tega, da se konzumenti prej zavarujejo pred spekulanti.

Šet belgijskega generalnega štaba je odstopil. Odstop je izzval razne komentarje. Vlada pa odklanja vsako pojasnilo. Odstopišči se bo prevzel poveljstvo neke večje armadne edinice.

Načrtno gospodarstvo zagotovi delo in kruh

Če vodijo premišljeno in pravilno gospodarsko politiko, se bodo balkanske dežele mogle, kljub ogromnim vojnim motnjam, prebiti srečno skozi to nesrečno dobo. Balkanske dežele imajo v glavnem za izvoz življenjske potrebščine in industrijske surovine ter polfabrikate. Za tako blago je danes dovolj kupcev.

Težkoče pri uvozu prekomorskega blaga.

Vojna na morju je poslabšala in podražila promet blaga iz Evrope v prekomorske dežele in obratno. Vse dežele zahodne in srednje Evrope in vse baltške dežele so uvažale po morju, iz Amerike, Afrike in Azije znaten del življenjskih potrebščin in industrijskih surovin. Boji po morjih in blokada pa sedaj otežkočajo dovoz, ki je zaradi tega zmanjšan. Kolikor ga je še, je pa jako drag.

Pomorske družbe prevažajo blago po zvišanih prevoznih cenah. Računajo namreč s tem, da utegne biti ladja, ki pluje na morje, potopljena po podmornici ali mini. Družbe zahtevajo od pošiljalca blaga višje prevozne cene za pošiljanje blaga, ki naj bi jim nadomestile izgubo pri delu, ker bi sicer namesto izgubljene ladje ne mogle nabaviti novo. Riziko za ladjo samo se prenaša na zavarovalno družbo. Te družbe so pa s svoje strani zvišale zavarovalne premije, kar se tudi prenaša na stroške prevoznine za blago. Končno mora biti tudi blago naprej plačano in zavarovano. In to povečava obremenitev blaga. Pa tudi mornarji na ladjah nimajo danes samo večjo plačo, marveč morajo biti tudi zavarovani za velike vsote za življenje, za kar se zopet plačuje zavarovalnina zavarovalnim družbam. Zaradi nevarnosti ne plovejo več posamezno. Združuje se jih po nekoliko sto in plovejo ob spremstvu vojnih ladij. Ladje morajo čakati po pristaniščih. Čakanje in spremstvo pa zopet znatno podražuje blago.

In tako se dogaja, da so ameriške in azijske življenjske potrebščine in surovine, če se jim posreči, da pridejo v Evropo, tako obremenjene, da jim se cene dvignejo nekolikokrat nad normalno ceno. Zaradi teh težkoč dovoza preko morja so prišle balkanske dežele v ugoden položaj. Njih izvozno blago se zahteva. Ni se več treba brigati ne za cene in ne za kupce. Sami prihajajo in ponujajo jako dobre cene.

Taka izjemna situacija pa zahteva tudi izjemno pametno in organizirano gospodarsko politiko.

Kdo naj izvede volitve?

Dragiša Cvetković želi obnovitev radikalne stranke.

Dragiša Cvetković je predlagal odboru radikalne stranke načrt, kako naj se obnovi srbska radikalna stranka. — Radikalni vseh smeri se ogrevajo za obnovitev, ker bi stranka imela potem vpliv v Srbiji in državi. JRZ v Srbiji ni posebno popularna, zato se Srbom zdi potrebno, da koncentrirajo politične sile v strankah, zlasti radikalni, ki še največ štejejo.

Zlasti je važno tudi vprašanje bodočih volitev v narodno skupščino. Nekateri mislijo, da naj bi se izvedle volitve v sedanjih razmerah, drugi zopet menijo, da bi jih morala izvesti nevtralna vlada. Koncentracijska vlada bi tež-

Osnovno vprašanje je:

kakšen naj bo cilj te gospodarske politike?

Ali morda pridobivanje novih tržišč? Ali posebne usluge tej ali oni državi, kateri bi se prodalo, kar potrebuje in drugo pa prikrajševalo? Ali pa morda prepustiti privatnemu kapitalu, da po načelih zaslužka prodaja blago v inozemstvo?

Mi zastopamo vedno stališče, da se v takih izjemnih razmerah ne sme dopustiti svoboda razpolaganja z velikimi narodnimi dobrinami, življenjskimi potrebščinami in surovinami. Ne sme se dopuščati, da jih privatni ljudje, ne domačini, ne tujci, svobodno kupujejo in svobodno prodajajo, komur hočejo. Te množine življenjskih potrebščin in surovin morajo biti pod javno kontrolo in njihovo izkoriščanje mora služiti najvišjemu javnemu blagostanju.

Njih kupovanje od malih proizvajalcev se mora vršiti ne za privatna, ampak za javna skladišča. Ta skladišča, pa naj bodo last zadrž, države ali organiziranega in kontroliranega trgovskega kapitala, morajo dajati malemu proizvajalcu kot akontacijo del cene in ostalo pa se mu izplača po popolnem vncvenju žetve. V inozemstvo se mora prodajati na debelo. Izključiti je treba konkurenco, varovati domače cene in tako omogočiti, da pride domači proizvajalec do najboljše cene.

Na ta način je mogoče kontrolirati izvoz ne samo glede cen, ampak tudi po količinah. Nič se ne sme izvažati, kar je v deželi nujno za prehrano prebivalstva in ocviranje domačega obrta in industrije. Centralizirana prodaja omogočava tudi dvojne cene. Notranje cene morajo biti nižje kakor prodajne cene preko meje. Notranje cene morajo odgovarjati povprečnim zaslužkom, kupni moči domačih kupcev. Če se kartelom dovoljuje v državi, kakor zunaj meja (n. pr. cement v državi 78 din sto kilogramov, v inozemstvu 16 din, sladkor v državi 14 din, v inozemstvu 4 din), tedaj mora biti tudi obratno z našimi proizvodi, ki jih inozemstvo od nas nujno zahteva. Cene se morejo določevati kakor se hoče, samo če se vse blago prevzame in z njim trguje pod javno kontrolo.

Niti pri izvozu v inozemstvo ni potrebno, da bi bil cilj čim višja prodajna cena. — Razen tega pa je treba čuvati svojo latstno proizvodnjo pred razkrajanjem in zastojem zaposlitve svojega mestnega prebivalstva.

Inozemstvo zahteva od nas blago, ki

ga nima. Ali tudi mi nimamo marsikaterega nam nujnega blaga: bencina, petroleja, koks, barv, žvepla, kositra, mnogih kemikalij in mnogo potrebščin za stroje. Pokvari se v Beogradu tramvaj — pa ga ni mogoče popraviti, ker ni potrebnih delov tam. Delavci ostanejo brez dela, ljudje propadajo v zimi zaradi zmanjšane prometa. Avtomobili rjave brez bencina po garažah in cela vrsta delavcev po garažah ostaja brez dela. Brez cinkove pločevine in kositra, brez osnovnih barv preneha delo po stavbah za mnoge obrtnike in delavce. Brez prediva se ustavi tkalnice in predilnice. Če je inozemstvu potrebna naša kmetiška in rudarska produkcija, je potreben uvoz za pet milijonov naših ljudi, ki so navezani na mestno produkcijo: surovin, polfabrikatov in industrijskih izdelkov iz inozemstva. Naša gospodarska politika bo samo takrat na primerni višini, če bodo oni, ki jo vodijo, ne samo uvidevali

vzajemno odvisnost uvoza in izvoza,

ampak tudi pravilno pogodili, da vzpostavijo potrebno sorazmerje izvoza po vrsti in količinah blaga.

Gospodarske politike ne more več biti brez gospodarskega načrta. Vedeti se mora, katero blago in v koliki količini ga potrebujemo iz inozemstva za našo lastno proizvodnjo in potrošnjo. Naše blago se ne sme prodajati v inozemstvo ne zaradi valute in ne zaradi cene. — Predvsem se mora zamenjavati za naše nujno blago. — Samo višek, kadar ga imamo, se sme dajati za odplačilo dolgov ali za gotovino. Zakaj, če se gre samo za tem, da proizvajalci s sela dobivajo boljše cene, se cilj ne more doseči. Mestna proizvodnja se bo zrušila, cene mestnega blaga bodo strahovito poskočile. Onim s kmetov bo s tem z eno roko dano, z drugo pa vzeto. — Mestno prebivalstvo pa ne bo imelo nobenega vira za življenje, bo brez prejemkov. Te ga pa vendar mora nekdo prehranjevati. Pasti mora v javno breme. Narodno gospodarstvo v celoti pa postane zrahljano.

Po tej poti se ne sme hoditi. Vojno gospodarstvo mora biti načrtno gospodarstvo. Cilj gospodarske politike vsake države mora danes biti uvedba načrtnosti v skupnost domače proizvodnje, v notranji in zunanji promet z blagom in v začrtanje poti po načrtu, po katerem naj se vse delovno prebivalstvo zaposli in ves narod oskrbi z nujnimi potrebami.

Dr. Z. Topalović, »Rad. Novine.«

Konferenca držav Balkanske zveze

prične danes, dne 2. februarja v Beogradu.

Odločni Švicarji

Švica se upre vsakemu gospodarskemu pritisku.

Dopisniku »Daily Maila« je izjavil predsednik švicarske konfederacije Pilet-Golas, da je Švica odločena braniti svojo neodvisnost. Če bi katera država skušala vršiti na Švico gospodarski pritisk, se bo ta uprla z vsemi svojimi silami.

V Švici ni tal za fašizem. Švicarski nacistični dnevnik »Die Front« je radi pomanjkanja naročnikov postal tednik.

Umrl je v Zagrebu Ljudevit Wieser, dolgoletni predsednik in pozneje tajnik organizacije grafičarjev. Umrl je v 84. letu svojega življenja.

Novi boji na Finskem

Finci napadli 54. rusko divizijo z bokov in za hrbtom.

Južno od Suomusalmija je v teku velika bitka v oddaljenosti okrog 30 km od sovjetske meje. Finsko armadno poveljstvo se je tu poslužilo s pridom iste taktike, kot proti 44. in 163. ruski diviziji. Izkoriščujoč terenske prilike in veliko izvežbanost svojega moštva v gibljivi vojni na smučih, so mnogobrojne finske vojaške edinice prišle za hrbet 44. ruski diviziji pri Rastiju in pričele istočasno z napadi tudi na obeh bokih. Razvili so se boji velikega obsega, ki še vedno trajajo. Ruska divizija napada, da bi se prebrala skozi finski obroč, vendar doslej ni uspela. Največja ne-

varnost ruski diviziji grozi radi tega, ker je odrezana od oskrbovališč in so zveze z zaledjem razen tega tudi minirane po Fincih.

Na skrajnem severu so Rusi podvzeli več uspešnih napadov, vendar pa so se po kratkem prodiranju ponovno vrnili v izhodne postojanke.

Na Karelijski ožini so samo manjši boji. Ruska artiljerija obstreljuje Mannerheimovo črto.

Sovjetska letala so od početka vojne napadla finska mesta 643 krat in vrgla 20.337 bomb.

Na zapadni fronti

so boji izvidnic pehote in pa topništva. Za večje operacije so vremenske prilike neugodne. Vreme ovira tudi letalstvo.

Od začetka vojne do sedaj je padlo na zapadnem bojišču v celoti samo 40 angleških vojakov.

Potopljena nemška podmornica, ki je napadla angleške trgovske ladje.

Neka nemška podmornica je napadla angleške trgovske ladje, ki so plule v spremstvu vojnih ladij. Vojne ladje so se lotile podmornice, ki pa je zbežala. Pozneje je podmornico odkrilo neko angleško lovsko letalo, ki jo je potopilo z bombo, več nemških mornarjev je bilo rešenih in vjetih.

Češko-moravski protektorat združijo z Nemčijo

Nemška vlada (poroča Havas) je obvestila vlade balkanskih držav, da bo marca ali aprila meseca češko-moravski protektorat vključila nemškemu carsinskemu sistemu. Vse trgovske pogodbe s Češko bodo zaradi tega izgubile veljavnost in bo treba gospodarske odnose iznova urediti.

Kdo le bo deležen teh podpor?

»Jutro« z dne 2. t. m. poroča:

Delavska zbornica v Ljubljani objavlja sklepe, ki jih je sprejel upravni odbor na svoji torkovi seji. Med drugim je razdelil 83.000 dinarjev »strokovnim organizacijam in brezposelnim delavcem«. Iz objave ni razvidno, katere strokovne organizacije so dobile podpore in po kakšnih vidikih je bila dodeljena podpora brezposelnim delavcem. Na novo je upravni odbor Delavske zbornice nastavljal pri centrali v Ljubljani Petra Lombarda, pri ekspoziaturi v Mariboru Danico Krašovec ter za poročevalca iz Dravske doline Petra Rozmana in iz radovljanskega sreza Matevža Markiča.

Spremenjen načrt volilnega zakona je sprejet. Uvedeni so nosilci okrožnih list.

Več smo izvozili kot uvozili iz inozemstva

Državna trgovinska bilanca 1939 aktivna.

V letu 1939. je Jugoslavija izvozila blaga v vrednosti 5.251.1 milijona dinarjev, uvozila pa v vrednosti 4.975.3 milijone dinarjev.

Trgovinska bilanca je bila v minulem letu aktivna za 545.8 milijonov dinarjev ali nad pol milijarde dinarjev.

27 mesecev v polarni noči

Ruski ledolomilec »Sedow« se je vrnil v Murmansk po več kot 27 mesečni odsotnosti.

Ledolomilec »Sedow« je 30 let stara ladja, ki so jo že rabljeno prodali Angličani carski Rusiji. Takrat se je zvala »Beotic«. Pred leti so jo preimenovali po ruskem kapitanu za severne odprave Sedowu, ki je l. 1925 ponorel. Ledolomilec je krenil skupno z več drugimi ledolomilci s Sibirskih otokov v oktobru l. 1937 proti severu. Namen odprave je bil dosegati gibanje ledenih polj okrog tečaja. Dočim so se ostali ledolomilci brez večjih težav pravčasno že pred dvema leti vrnili v Murmansk, je »Sedow«, kateremu se je pokvarilo krmilo, ostal zamrznjen med ledenimi ploščami, ki so večkrat grozile streti ladjin trup. Na »Sedowu« je bilo 17 ljudi s 30 letnim kapitalom Badiginom. Sloviti norveški raziskovalec polarnih krajev Nansen se je pred 44 leti s svojo ladjo »Fram« odpravil v isti smeri. Tudi Nansonovo ladjo je oklenil ledeni oklep in jo gnal od vzhoda proti zapadu. »Sedow« je plul še precej bolj severno kot Nansenova ladja »Fram«, tako da je bil le kakšnih 400 km oddaljen od severnega tečaja. Pri tem pa so z merjenjem ugotovili, da so se toplotne razlike ob tečaju silno spremenile. Kljub višji zemljepisni širini je bila temperatura obe leti 6 stopinj višja kot jo je ugotovil Nansen. Led se giblje hitreje kot pred 44 leti, ker je »Sedow« rabil za isto pot kot Nansen enoinpolkrat manj časa. Pa tudi ledena skorja, ki je bila pred 44 leti debela tri metre, je imela sedaj samo še dva metra. »Sedow« je končno rešil ledenega oklepa ledolomilec »Stalin«, ki mu je prišel na pomoč. Vsekakor je moštvo ladje mnogo pretrpelo, ako vzamemo, da je dve leti prebilo v polarni noči. Merjenja in opazovanja, ki jih je izvršila posadka bodo velike važnosti za polarne raziskovalce, ba tudi praktičnega pomena.

»Delavska Politika« ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino!

Doma in po svetu

Ljubljanska delavska zbornica zahteva parcelacijo socialnopolitičnih ustanov, kakor čitamo v listih. Mi smo o tem že povedali svoje mnenje. Rekli smo, da je treba pri tem silne opreznosti. Zgradile so se ustanove kolikor-toliko in vsako rušenje ustanov, ki so za vse delavstvo v državi enako važne, bi pomenilo podiranje ustanov v škodo delavstva. Manja, ki se pojavlja po sporazumu, nikakor ne sme oškodovati delavskih interesov.

Delavske pa naj pušči delavstvu, da jih bo dalje izpopolnjevalo in izboljševalo.

Slovenski »Jugoras« ali ZZZ je v beograjski »Samoupravi« jako lepo naštel uspehe svojega delovanja v Sloveniji, o katerih pa v njihovem slovenskem glasilu nismo nikdar nič čitali. — Poročilo je objavilo glavno tajništvo za Slovenijo.

Slovenci domov! »Hrvatski dnevnik« piše v polemiki s »Slovenijo«, ki je napisala, da naj slovenski železničarji vztrajajo na Hrvatskem tudi v novih razmerah tako-le: »Slovenija« očitno smatra, da je Hrvatska življenjski prostor slovenskih uradnikov in da množica Hrvatov mora gladovati, med tem ko mora biti za Slovence mesta na Hrvatskem v javnih službah... Vsak naj skrbi za se, v redu bo, ako se tudi Slovenija pobriga za svoje ljudi ter jih zaposli doma. Ne govori iz nas nobena mržnja proti Slovincem, ampak čut pravičnosti in skrb za lastno kožo in žep. — Res zanimivo, kako si gotovi ljudje predstavljajo rešitev državnih problemov. Kaj bi bilo, ako bi n. p. Zedinjene države Severne Amerike hotele reševati gospodarske in socialne probleme na hrvatski način? Kaj bi rekli pri »Hrvatskem dnevniku«? Najbrž, da to ni prav.

Še ena demokratična. V Zagrebu obnavljajo »plemiški konvikt« za dijake, ki je bil ukinjen ob koncu svetovne vojne, ker v Jugoslaviji nismo več poznali plemstva in ga v smislu ustave ne poznamo tudi ne danes.

Italija in nova protikomunistična fronta. Protikomunistična fronta Italija, Nemčija in Japonska se je razšla. Sedaj je pa grof Ciano sprožil osnove nove protikomunistične fronte. V blok hočejo pritegniti predvsem Madžarsko. Nemčije v bloku ne bi bilo več.

Voditelj fašističnih nemških strokovnih organizacij dr. Ley bo obiskal Moskvo in se sestal z ruskimi strokovničarji, pri kateri priliki si bo ogledal tudi razne ruske socialne ustanove in podobno. — O tem predstoječem obisku dr. Leya pišejo nemški časopisi zelo vzhičeno.

Turčija je dobila 15 milijonov funtov šterlingov posojila. Anglija in Francija sta poslali Turčiji v vojne namene zlata v vrednosti 15 milijonov angleških funtov ali 3360 milijonov dinarjev.

Zelo so se povišale cene železnim izdelkom najmanj za 8 do 30 odstotkov.

Bivši švicarski polkovnik obdržan vohunstva. Iz Švice poročajo: Policija je aretirala bivšega polkovnika švicarske vojske, Arthurja Fonjallaza, ker je vohunil za neko vojskujočo se velesilo. Fonjallaz je bil aretiran na kolodvoru v Schaffhausenu v trenutku, ko je

kupil vozni listek za potovanje v Nemčijo. V zvezi s to afero je bil aretiran tudi nek nemški državljani. Arthur Fonjallaz je bil ustanovitelj takozvane »Fédération Fasciste Suisse« (švicarska fašistična zveza), ki je začela delovati leta 1934 z namenom, da ukine demokracijo in uvede v Švici avtoritativen režim. Iz švicarske vojske je bil že pred leti odpuščen, ker je bil že takrat zapleten v sumljive zveze z inozemstvom.

Zrtve prometnih nesreč in zrtve vojne. — Iz Londona poročajo: V sedanji vojni je padlo okrog 3 tisoč angleških vojakov, od kar traja vojna je pa našlo pri raznih prometnih nesrečah v vsej Angliji smrt okrog 5 tisoč oseb. — Doma je torej zaenkrat bolj nevarno kot na fronti.

Turški poslanci povabljeni na ogled Maginotove linije. Francoska vlada je povabila skupino turških parlamentarcev, da si ogleda Maginotove utrdbe. Obisk se bo vršil v začetku februarja.

Usoda poljskih Židov. Zanimivo je, kaj poroča nemški nacistični list »Schlesische Zeitung« o usodi Židov na Poljskem. List potrjuje, da je bilo v mestu Lask pri hišnih preiskavah, ki jih je naredila nemška policija ustrelenih sto Judov. List dalje poroča, da je bilo v kraju Sieradz ustreljenih 35 Judov, v Pabjanicah so pa javno pretepli devet mladih Judov, ker niso hoteli pozdraviti nemške zastave. Članek imenovanega lista pravi, da Judje sami olajšujejo oblastem delo s tem, da jih veliko številu napravi samomor pred aretacijo.

Za razpust komunistične stranke na Švedskem se prizadeva konservativna stranka. Finsko-nemški kliring podaljšan. Klirinška pogodba med Finsko in Nemčijo je bila pravkar podaljšana do konca letošnjega leta. V Berlinu pravijo, da je to dejstvo dokaz, da so nemško-finski odnosi popolnoma normalni.

Združene države prodale Angliji šest ladij. Londonska ladijska družba Runciman je kupila v Združenih državah Amerike šest velikih tovornih ladij.

Nemčije je več kot ena tretjina slovanse. Slovenska plemena, ki jih je dvanajst v današnji Nemčiji, štejejo 34 milijonov prebivalcev, dočim šteje cela Nemčija 80 milijonov. Več slovanških plemen je samo še v Rusiji, ki je največja slovanška država.

Za Siegfriedovo linijo sta trčila dva vlaka, od katerih eden je vozil municijo. Prišlo je do velike eksplozije.

Pomanjkanje usnja v Berlinu. V Berlinu so radi pomanjkanja usnja zaprli več trgovin s čevlji in usnjenimi izdelki z motivacijo, da porabi armada ogromne količine usnja. Ker dobijo čevljarji le vsake štiri tedne določeno količino usnja, čevljev skoro ne morejo sprejemati v popravilo. Popravilnice za čevlje so pod uradno kontrolo. (»Republikaner«.)

Na pet mesecev zopora je bil obsojen mlad brivski pomočnik Straus, ki je kritiziral Hitlerjev govor in nemško-sovjetski pakt. Sodišče je upoštevalo njegovo politično neizkušnost kot olajševalno okoliščino.

Koliko so zapustili Nemci v Litvi? »Frankfurter Zeitung« poroča, da je nedavno govoril minister javnih del Berzinš v Litvi o premoženju Nemcev, ki so se odselili v Nemčijo. Minister je pravil, da se je šele sedaj pokazalo, kako veliko premoženje so imeli Nemci v tej državi. Nastalo je vprašanje če bo litvanska država sploh mogla izplačati Nemcem odškodnino za premoženje, ki so ga tam pustili. Za enkrat še niti ni jasno, koliko milijonov latov bi morali zato plačati Nemčiji. Približno 60.000 ha zemlje je bilo že prevedeno na sprejemljivo ceno v last litavske države. Odškodnina bo najbrž znašala čez 100 milijonov latov. Nadalje bo treba izpopolniti okrog 50.000 služb, ki so bile izpraznjene po odhodu Nemcev.

Zane Grey:

Mož iz gozda

Odpravili so se na pot in jezdili dolgo, počasi in stimo navkreber pod igličasto streho gostega smrečja. Cim so bili na višini, je imela Helen dopadnje nad izletom. Vendar ni bilo nikjer nobenega odprtega mesta odkoder bi bili lahko imeli razgled na gorske grebene, ki se je zdel Helen tako lep in užitek poln. Dale ju je vodil po pobočju gori in doli in nazadnje skoro čisto v dolino, kjer so prihajali iz gozda na plan; skromno z gozdom porasli grebeni so se prikazali njihovim očem, zeleni travniki so ležali pod njihovimi nogami in v strugah se je bleščala gladina vode v sončnih žarkih.

Parkrat je moral Dale osorno poklicati Pedra nazaj k sebi, kajti pes je vohal divjačino.

»Tu je nekoč neka zver trgala svoj plen«, je rekel Dale, ki se je bil zaustavil in pokazal na par obejlenih kosti pod neko smreko. Belosiva dlaka je ležala raztrosena daleč naokoli.

»Kakšna žival pa je bila to«, je vprašala Bo.

»Srna. Raztrgal jo je lev in požrl. To se je moralo zgoditi enkrat v pretekli jeseni. Vidite, celo lobanja je počena. Kljub temu pa ne bi mogel trditi, da jo je lev.«

Prijezdili so iz gozda ven na s travo poraslo jaso, ki je bila obdana od ostrorobih skal in zelenega grmičevja. Tu je Helen slišala Pedra prvič lajati. Dlaka na hrbtu se mu je naježila, in Dale ga je moral parkrat prav ostro poklicati, da je ostal v njegovih bližini. Dale je razjahal.

»Hola, Pedro, nazaj, semkaj«, je ukazal. »Skoro se boš lahko pogljal za divjačino... Dekleti, kmalu

64 bosta nekaj videli. Toda ostanita v šedlih.«

Dale, s psom ob strani, ki je z naježeno dlako nemirno vohal po tleh, je koračil ob robu jase sem ter tja in pomigal dekletoma, da naj prihajata za njim.

»Poglejta, kako je tod v krogu trava pohojena«, je rekel kazoč s prstom na dotično mesto. »To more biti samo gorski lev. Priplazil se je tu sem in oprezoval za divjačino. Sled je od danes jutraj. Pridita, mogoče se nam posreči, da ga izsledimo.«

Dale se je sklonil, trdo držeč Pedra in se razgledoval po travi. Nenadoma se je vzravnaval in njegove sive oči so se mu zaiskrile.

»Tu je naskočil svojo žrtev.«

Toda Helen ni mogla opaziti ničesar, kar bi jo lahko uverilo o pravilnosti Dalejeve trditve. Gozdovnik je napravil dolg korak — in potem še enega.

»Na tem mestu se je panter pogljal svoji žrtvi na hrbet. Napravil je ogromen skok. Ali vidita, kako ostro so zarisani sledovi, parkljev napadene divjačine.« Dale je razmaknil travo in pokazal dekletoma globoko vdrtvo svežo sled divjačine; bilo je očitno, da je tu pričel besen boj med žrtvijo in napadalcem.

»Pridita«, je zaklical Dale, naglo stopajoč... Tu je srna poskočila s panterjem na hrbtu. Sedaj naprej, Pedro, ti ostaneš pri meni. Sled je sveža.« Dale je šel dalje, vodeč svojega konja na uzdi, in tu in tam kazoč na travo. »Tu! Vidita! Dlako.«

Helen je opazila par sivih šopov dlake raztrešenih po zemlji, in dozdevalo se ji je, da je videla v travi male temne proge, koder je morala ne dolgo pred njimi hoditi neka žival. Nenadoma je Dale obstal. Ko je Helen prišla do njega, je stala Bo že pri njem; strmela sta na neko široko, potlačeno mesto v travi. Celo Helen je s svojimi nevajenimi očmi mogla opaziti različne sledove boja. Belosivi šopi

dlake so viseli na zlomljenih travnih biljkah. Helen je videla dovolj, toda Dale jo je molče opozoril še na neko krvavo liso.

»Na tem mestu je panter podrl divjačino na tla; najbrž ji je zlomil vrat. Ta srna je tekla s panterjem na hrbtu sto metrov daleč. Vidita, tu je še opaziti sled, koder je panter svoj plen odvlekel s seboj.«

»Dekleti, skoro bosta videli tudi srnico«, je razlagal Dale in odšel dalje. »To se je bilo šele pravkar zgodilo; komaj par minut je od tega.«

»Kako pa to veste?«, je poizvedovala Bo.

»Poglejte travo. Ko je panter vleklo po njej svoj plen, jo je povaljal; sedaj biljke zopet vstajajo.«

Dale je znova obstal na drugem koncu jase, pod neko smreko z globoko visečimi in na široko razraščeni vejami. Pogled na Pedra je pogljal Helen kri hitreje po žilah. Pes je bil divji od nestrpnosti, da bo lahko pričel goniti. Boiče je pogledala Helen v smeri, v katero je kazal Dalejev prst, kajti pričakovala je, da bo zagledala leva. Namesto tega pa je videla ležati na tleh srno, ki je molela vse štiri od sebe, jezik ji je visel iz gobca, oči so ji osteklenele in dlaka ji je bila krvava.

»Dekleti, panter nas je čul in pobegnil. Vendar ne more biti daleč«, je rekel Dale, med tem ko se je sklonil in dvignil srnino glavo. »Še topla. Vrat ima zlomljen. Tu so sledovi njegovih zob in krempljev... Mlada srnica. Le ne bodita občutljivi, dekleti. To je nekaj vsakdanjega, kaj takega se dočaja v gozdu vsako uro. Glejta, tu le ji je lev slekel kožo, čistejši kakor ga je bi ne bil tega posla mogel opraviti; in prav tu jo je nagrizel, ko nas je slišal priti.«

»Kakšna morija! Samo ako vidim kaj takega, mi postane slabo!«, je vzkliknila Helen.

(Dalje prihodajti.)

Iz naših krajev

TRBOVLJE

NABAVNI PRISPEVEK IN — PAVOVO PERJE

Trboveljska premogokopna družba je 31. januarja izplačala svojemu delavstvu nabavni prispevek in sicer za oženjene brez razlike kategorij din 300, samcem pa istotako brez razlike kategorij din 150.

Pred izplačilom gornjega nabavnega prispevka je generalno ravnanstvo v Ljubljani povabilo iz Trbovelj in ostalih revirjev glavne zaupnike II. rudarske skupine in sicer načelnika Pliberška Franca in lokalne načelnike Murta Filipa iz Trbovelj, Bedenik Ivana iz Hrastnika, Krautbergerja Antona iz Zagorja, Diaci Alojza iz Hudejame, Strmana Franca iz Rajhenburga in Höglerja Jožeta iz Kočevja. Tem zaupnikom II. skupine se je sporočil sklep družbe in se jih je pooblastilo, da lahko to delavstvu na običajen način razglase.

Ko je za to izplačilo zvedel nek gospod v Trbovljah, se je odel v pavovo perje ter razlagal svoji okolici, da je to njegovo delo. Sploh pa ta gospod troši okrog tako gorostanske vesti o tem, kakšne velikanske zasluge ima za rudarje in kaj jim je že vse priboril! Seveda je to vse samo pavovo perje, ker si lasti zasluge drugih za sebe. Rudarjem da pa misliti to, da se temu gospodu, ki je ves čas nastopal kot eden izmed prvih v stavkovnem pokretu ni skrivil las na glavi, med tem ko morajo vsi drugi verovati v moč zakonskih predpisov.

Naši diletanti vabijo. Delavsko kulturno društvo »Vzajemnost« vprizori v nedeljo, dne 4. februarja s pričetkom ob pol 4. uri pop. v »Delavskem domu« burko v 3. dej. »Maskerade«. Vstopnice za to prireditve so v predprodaji v trgovini »Delavskega doma«.

Na pustni terek priredi SK »Amater« v dvorani »Delavskega doma« pustno rajanje s pričetkom ob 7. uri zvečer. Igra »Delavska godba«. K obilni udeležbi vabi — odbor.

HRASTNIK

Kot vse kaže, bo letošnje leto res leto volitev. Pričeli bomo z volitvami v Bratovsko skladnico, ki bodo dne 25. februarja. — Razpisane pa so tudi že volitve obratnih zaupnikov II. rudarske skupine, katere se bodo vršile 3. marca t. l. Pri tem pa je novost to, da so te volitve razpisane na podlagi zakona o zaščiti delavcev, ne pa kot je bilo doslej običaj, da so se vršile po določilih rudarskega zakona. Število zaupnikov se bo zato dvignilo in bo znašalo v obratu Ojstro in Hrastnik skupno 13. Vendar pa bo poslovna doba zaupnikov trajala 3 leta. Čas pa bi že tudi bil, da se razpiše volitve v »Delavsko zbornico«, v samouprave itd., kar bi bil najboljši dokaz demokratizacije javnega življenja. — Rudar.

Sestanek strokovne organizacije Zveze rudarjev. Dne 28. t. m. se je vršil v prostorih »Kornuznega društva« širši sestanek rudarjev, katerega je sklicala agilna podružnica Zveze rudarjev Jugoslavije. Poročal je s. Bedenik, lokalni načelnik II. skupine, ki je na kratko obrazložil predvsem nov način volitev obratnih zaupnikov in kako je do tega prišlo. Spremembo »službenega reda« za rudarje, ki se je v mnogogem zboljšal in omenil še nabavni prispevek, ki ga je TPD dala svojim rudarjem. Za njim so govorili še drugi, med njimi tudi župan s. Malovrh, ki je zlasti poudarjal potrebo strokovne organizacije, medsebojno strpnost, dokler ni soglasja o tem ali omem vprašanju, predvsem pa o prepotrebni enotnosti med delavstvom, zaupanju delavstva v svoje predstavnike, ker le tako bomo krojili boljše bodočnost sebi in drugim! Vseskozi prepričan in podoben govor s. Malovrha je bil sprejet z največjimi simpatijami. Tem besedam pa je treba tudi brezpokojno slediti, saj so izkušnje dovolj jasno pokazale, kam vodi nesloga, ki se je med rudarji pokazala zlasti v zadnjih akcijah. Takih sestankov bo potrebnih še več, od rudarjev pa se pričakuje še boljše udeležbe.

SEVNICA OB SAVI

Mezdno gibanje v kopitni tovarni Winkle in na parni žagi. Za 19. januarja je sresko načelstvo v Brežicah razpisalo razpravo za sklenitev kolektivne pogodbe med kopitarno/Winkle in njenim delavstvom. Vodstvo tovarne je najprej skušalo skleniti pogodbo z neorganiziranimi delavci, v sled česar bi bila izločena organizacija in zakonito izvoljeni obr. zaupniki. Ker se pa to ni posrečilo, je poklicala delavske zaupnike in z njimi sklenilo sporazum. Pristalo je na zvišanje plač za 10 odst., pri akordnih mezdah pa na 15 odst. in še nekaj drugih ugodnosti v korist delavstva. Na ta način je odpadlo posredovanje politične oblasti. Delavstvo si je po dolgih letih potom strokovne organizacije zopet enkrat priborilo nekaj svojih pravic, ki mu pripadajo. Brez organizacije ni nič. — Med podjetjem »Parna žaga«, katere lastnik je bivši baron Hoschek in njegovim delavstvom so se vršila že dvakrat pogajanja za povišanje mezd in sklenitev kolektivne pogodbe, obrakrat pa so propadla, kljub temu, da so pri tem podjetju najnižje mezde med vsemi tukajšnjimi obrati. Ker lastnik kljub večletnemu bivanju pri nas še do danes ne obvlada slovensčine, zato je poslal svojega zastopnika prokurista Sevnčana na pogajanja, da je zastopal interese tuje-ga podjetnika. Delavci na parni žagi naj se oklenejo strokovne organizacije, ker je potomnje si bodo priborili svoje pravice. Zavedajmo se vsi, da smo potrebni enakih pravic in naj ne bo v naših vrstah nobenega, ki bi bil izdajalec samega sebe in skupnosti. Delavci, bodimo ponosni, ker ustvarjamo svet. Razredni boj, ki ga nam vsiljujejo tisti, katerim delamo, bo nekoč končan, ko bo zavladala gospodarska in socialna enakopravnost.

MARIBOR

Brezposelnost, podražitev in pomanjkanje bombaža

Radi pomanjkanja surovin so tekstilni tovarnarji primorani nabavljati bombaž v Italiji in v to svrhu v prvem četrtletju letošnjega leta dovoljen uvoz bombaža za Jugoslavijo v znesku 17 milijonov lir. Cene so od lanskega leta poskočile skoraj za 100 odst., kar bo imelo seveda za posledico podražitev blaga, ki ga bodo izdelovali v naših tekstilnih tovarnah iz italijanskega bombaža. Kontingent bombaža, ki je določen za prvo četrtletje pa vrhotelega ne bo zadostoval za potrebe naše tekstilne industrije, zato se je bači, da bodo radi pomanjkanja surovin tekstilne tovarne še naprej obratovale v skrčenem obsegu, kar pomeni zlasti hud udarec za prizadeto tekstilno delavstvo, prav tako pa ima to tudi slabe po-

sledice za vse naše gospodarstvo. Nabava surovin za našo tekstilno industrijo postaja torej resno vprašanje in je upravičena bojazen, da bo ta industrijska panoga, ki zaposluje v Sloveniji okrog 15.000 delavcev, pričela hirati. Napeti bi bilo treba vse sile, da se ta katastrofa, ki je sicer neizbežna, prepreči. V našem mestu je bilo ob koncu tega leta nad 1200 brezposelnih, kar je izredno visoko število, ker tudi v dobi najhujše gospodarske krize ni bilo v našem mestu mnogo več brezposelnih. Če bodo to brezposelno armado povečali še tekstilni delavci, pa bi to pomenilo, da gremo naproti še mnogo hujši dobi, kakor smo jo zadnja leta preživeli, čeprav se naša država ne nahaja v vojni.

Volitve obratnih zaupnikov

V nekaterih obratih v Mariboru in okolici so se zadnje dni vršile volitve obratnih zaupnikov, ki kažejo lep porast glasov in mandatov URS-ovih svobodnih strokovnih organizacij, ki so dobile ponekod večino, čeprav v prejšnjih letih iz raznih razlogov niso mogle postaviti kandidatne liste, ali pa so jim bile razveljavljene. Delni rezultati so ti-le:

Jugotekstil:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

Mariborska tekstilna:

rdeča lista (Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije) 78 glasov, 5 zaupnikov, plava lista 19 glasov, 1 zaupnika.

CELJE

Domače prilike so potisnjene precej v ozadje radi časopisnih polemik okrog novega volilnega zakona za skupščino. S tem pa ni rečeno, da se delavstvo ne zanima za politične prilike v srezu in občini sami.

Celje je in ostane industrijski kraj. Večino prebivalstva tvori industrijsko delavstvo. Občinska uprava, ki bo hotela dobro poslovati, bo morala računati s tem delavstvom. To in še mnogo drugega bo morala popraviti nova občinska uprava, ki bo dobila zaupanje potom tajnih in svobodnih volitev. Naloga socialističnega delavstva pa je, da že danes zbira vse sile in pripravi močno, dobro organizirano skupino, ki bo vedela kaj hoče in kaj mora storiti. Trdno smo prepričani, da pride prej ali slej do demokratizacije političnega in gospodarskega življenja v občini. Delavstvo je v svoji borbi za življenjski obstoj zelo zainteresirano kdo gospodari na občini. Naloga socialističnega gibanja je, da pride na občini do izraza in veljave socialna demokracija.

SLOVENSKA BISTRICA

Po čudnem naključju prijet vlomilec. — V gostilni g. Rasteiger je dne 27. januarja bil zasačen vlomilec, ki je imel veliko smolo. Zasačila sta ga natakarka in nek mlad gospod. Okrog 1. ure ponoči sta zaslišala neko praskanje po šipi v posebni gostilniški sobi in sta za trenutek opazovala nepovabljenega gosta. Ko je že izrezal šipo je natakarka poklicala domače, kateri so ga prišli in izročili orožnikom. V tatu so spoznali nekega 66 letnega že poznanege vlomilca Pihler Ivana, kateri je že odsedel 18 let ječe. Imel je pri sebi pravo vlomilsko orodje.

SELNICA OB DRAVI

Naš vodovod. Kar se tiče občinskega gospodarstva, smo Selničani znani daleč naokrog. Citatelje »Delavske Politike« bo gotovo zanimalo, ako jim podrobneje razložimo, kako smo pri nas neposredno v zvezi z zadnjo svetovno vojno zgradili vodovod. Posestnik A. Krojs, ki je padel v minulih svetovni vojni je zapustil vse svoje premoženje občini. Ko se je na občini o tem zvedelo, so začeli ugibati, kaj bi s posestvom. Takratni odbor jo je hitro pogrnul. Sklenil je posestvo prodati in z izkupičkom zgraditi že dolgo zaželjeni vodovod. Posestvo je bilo prelepo, da bi ga bil smel dobiti samo eden, zato so odločili, da se bo razparceliralo. S tem je bilo omogočeno, da je vsak reflektant na kakšen prirastek lahko dokupil nekaj k svojemu posestvu, kajti iz Krojsovega posestva so napravili nič manj kot 20 posameznih parcel. Parcele so šle v denar hitro in poceni. Tisti, ki so kupili te parcele, so imeli od tega lep dobiček. Zato pa je moral občinski odbor z žalostjo ugotoviti, da se je nabralo premalo denarja iz izkupička in da bo morala občina še nekaj iz svojega prispevka za vodovod. Ko so se posvetovali glede zgraditve vodovoda, so pozvali nekega tedanjega inženjerja s Fale, s katerim so se dogovarjali in obenem tudi izrekli željo, da naj bi falska družba prevzela gradnjo. Vodovod se je gradil. Napravljen je bil velik rezervoar, v katerem se steka vsa voda Lokarjevega potoka. Ta pa prinaša s seboj smeti, gnojnico, žagovino in tudi crkovo. To kar se večkrat zajezi tam okrog rezervoarja napravi dostikrat vodo neuzžitno. Ker pa ni bilo dovolj denarja, se je tudi naprava za čiščenje vode gradila bolj širokogrudno. Posledica te širokogrudnosti je, da sedaj udarja umazanija v cevi in teče iz vodovodnih pip žejnim Selničanom v skafe. Ako bi se bila prodaja posestva organizirala kako drugače, bi bil izkupiček zadostoval za napeljavo vodovoda izpod Šentjanža in Selničani bi danes pili zdravo gorsko vodo. Tako pa Selničani od vodovoda nič nimajo, kot jezo in skrbni ter doplačila. Ko bi takratni odbor bil vsaj toliko previden in ne bi bil zasul edinega občinskega studenca, ki nam je dajal res dobro in mrzlo pitno vodo! Tako pa smo sedaj večkrat brez vode za kuho in pitje. In kaj bo šele sedaj, ko bomo dobili novo šolsko zgradbo za 800 otrok, ako ne bo zdrave pitne vode?

MEŽICA

»Vzajemnost« priredi na pustni terek, dne 6. februarja t. l. »Maškerado s plesom« s pričetkom ob 4. uri pop. v dvorani pri Toffu. Vabi se vse delavstvo, da se odzove vabilu. Prve tri najlepše maske dobijo lepe nagrade. Za vsestransko razvedrilo in dobro postrežbo bo preskrbljeno. Za obilno udeležbo se priporoča — odbor.

TEZNO PRI MARIBORU

Delavsko kulturno društvo »Vzajemnost« priredi v nedeljo, dne 4. februarja v gostilni Felič pustno veselico s pestrim sporedom. Začetek ob 15. uri. Maske dobrodošle. Za obilen obisk s priporoča — odbor.

STUDENCI PRI MARIBORU

»Vzajemnost« priredi v soboto, dne 3. februarja v prostorih gostilne Kristovič (prej Spurej) svoj družabni večer s pričetkom ob 7. uri zvečer. Na sporedu so razne recitacije, pevski nastopi in šaljivi prizori. Vabimo vse delavstvo, zlasti pa naša bratska društva, da se vsi udeležijo te naše prireditve. — Odbor.

Oddanih glasov 161, rdeča lista 110 glasov, 4 zaupnike, bela lista 45 glasov, 2 zaupnika. Matosvita, Radvanje: rdeča lista 4 zaupnike. Kovina: rdeča lista (SMRJ) 5 zaupnikov. Tovarna usnja Freund: rdeča lista 4 zaupnike. Delavci, skrbite, da si boste izvolili v vsakem obratu obratne zaupnike, ki so velikega pomena zlasti v današnjih težkih časih, ko svobodne strokovne organizacije skušajo odpraviti tudi nekateri »tudidelavski zastopniki«.

nia alkoholnih pijač, ki sicer polagoma, toda zanesljivo ubijajo odporno moč v človeku. Baš delavci pa rabijo največ odporne sile v boju za svoj obstanek, da ne omenjamo številnih žaloiger, ki jih dan za dnem povzroča alkohol.

Zopet povožen premik na glavnem koldvoru. Vlak iz Gradca je dne 1. februarja ob 9. uri zjutraj do smrti povozil 30 letnega premikarja Antona Deutschmana s Pragerskega, očeta dveh otrok.

Posebna delegacija tekstilne industrije in odposlanec ministrstva trgovine je odpotovala v Milano, ker so italijanski dobavitelji bombaža povišali cene bombaža za 1 liro pri kg tudi za stare zaključke, radi česar bi bila hudo prizadeta tekstilna industrija v Jugoslaviji.

Česki listi o mariborskem koncertu. Praški dnevniki so prinesli v svojih kulturnih rubrikah kratko informativno notico o prireditvi koncerta mariborske Glasbene matice, na katerem so predvajali Smetanovo pesnitev »Moja domovina« (Ma vlast).

Zveza brivsko - irizerskih pomočnikov priredi v nedeljo, dne 4. februarja t. l. s pričetkom ob 4. uri popoldne v društveni dvorani Sodna ul. 9-II. čajanko. Vsi prijatelji delavske solidarnosti vjudno vabljene. — Odbor.

Pišejo nam: Za rusko menzo, ki jo hočejo ustanoviti v Mariboru, pobirajo ruski emigranti. Po našem mnenju je takšnih kuhinj v mestu že dovolj in ni prav nikake potrebe ustanavljanja še nove, posebno pa ne z nabiralnimi polami. Ruski emigranti, ki žive že 20 let v Jugoslaviji, so se gotovo že privadili na našo hrano.

Davčne knjižice morajo vsi delodajalci nemudoma predložiti davčni upravi soba štev. 4 v svrhu pregleda.

Poslovne knjižice in legitimacije. Oni, ki so v popisovalnem oddelku mestnega poglavarstva na Slovnškem trgu 6 naročili nameščenske legitimacije in poslovne knjižice, se pozivajo, da jih takoj dvignejo istotam. Število diakov brez negativnih ocen znaša manj kot 50 odstotkov.

Gasilci so imeli občni zbor. Lansko leto so nastopili pri 36 požarih. Reševalni oddelek pa je izvršil 2200 prevozov. Pomagal je v 56 primerih obratnih nezgod, 49 primerih cestnih nesreč in v 18 slučajih samomora.

Letos je Betnava zopet oživela. Po desetih letih je letos zopet prvič toliko snega, da je uporabna skakalnica v Betnavi.

Poslopje kmečke hranilnice v Poljčanah je pogorelo, tako da je ostalo samo golo zidovje. Zgorela je tudi knjižnica.

Haló, kam? Kdor se hoče v tem pustu dobro zabavati in se srečno poročiti, mora dne 3. februarja v gostilno »Triglav« (Voller) prii. Na obilen obisk vabi — Železničarsko pevsko društvo »Krilato kolo«.

Narodno gledališče: V petek, dne 2. febr. ob 15. uri: »Vse za šalo«. Znižane cene. Zadržite. Ob 20. uri: »Via Mala«. Znižane cene. Sobota, dne 3. febr. ob 20. uri: »Othello«. Nedelja, dne 4. febr. ob 15. uri: »Prodana nevedela«.

»Vzajemnost« vabi na pustno veselico, katere priredi v nedeljo, dne 4. februarja t. l. v dvorani gostilne Knez v Črni, s pričetkom ob 6. uri zvečer. Proti vstopnini din 4 za osebo. Za obisk se priporoča — odbor.

RADVANJE

Občni zbor prostovoljne gasilske čete se bo ponovno vršil, ker pristojna oblast ni odobrila v smislu društvenega zakona rednega obnege zboru. ki se je vrš

Halo! Ha'o!

Kupujte, dokler še imamo veliko zalogo češkega in angleškega blago po znano nizkih in še starih cenah za damske in moške obleke, plašče, kostume, hubertuse, olicirske, financerske in železničarske uniforme itd.

Krojaške potrebščine!

Velika odprodaja ostankov!

Češki magazin, Maribor

pri glavni policiji

Pomen Turčije

Dne 2. februarja se sestane v Beogradu konferenca držav Balkanske zveze, ki sedaj obsega Turčijo, Grško, Romunijo in Jugoslavijo, da bo razpravljala o sedanjem mednarodnem položaju.

Odkar obstojajo socialistična gibanja med narodi Podunavja in Balkana, so socialisti poudarjali potrebo čim tesnejše združitve vseh teh narodov, ker le v krepki vzajemnosti bodo lahko ohranili svojo neodvisnost in se lahko z uspehom postavili po robu imperialističnim pohleptom veselil.

Sreča je bila, da sta se za isto misel s svoje strani zavzela dva bistra in energična pokojnika, predsednik turške republike Kemal in kralj Aleksander, ki sta imela tudi moč, da sta z ustanovitvijo Balkanske zveze položila temelji, na katerem se utegne zgraditi bodoča trdna vzajemnost vsega Balkana in Podunavja. Razne ovire še obstojajo: ne samo predsodki pri posameznih narodih, ampak tudi spletke, vabljenja in prišepetanja zainteresiranih veselil, ki hočejo dobiti Balkan in Podunavje pod svojo oblast. Sedanja Balkanska zveza ni niti popolna niti dovolj trdna med seboj povezana. — Vprašanje je, ali in koliko bo mogla k temu pripomoči predstoječa konferenca v Beogradu. Gotovo pa je Balkanska zveza že doslej znatno prispevala k pomiritvi Balkana, ki je nekdanj veljal za najnemirnejši kot Evrope. Tej politiki se je zahvaliti, da je pokojni kralj že pred sedmimi leti lahko samozavestno naročil amerišskemu časnikarju, ki ga je obiskal: Povejte vsem, da prihodnja vojna se na Balkanu ne bo pričela!

Muslimanski publicist Hiti Bjelovac je k sedanjim balkanskim konferenci objavil v dnevnem časopisu članek, ki nazorno pojasnjuje pomen in politiko Turčije. Sedanja Turčija ima samo 17 milijonov prebivalcev. Njena politična važnost v mednarodnem življenju pa je znatno večja. Kajti — pravi Bjelovac — Turčija, ki je plemensko enotna, po svojem duhu borbena in odporna, je tako v prejšnjih vojnah, kakor tudi v najnovejši borbi za svojo neodvisnost jasno pokazala, kako živ je v turškem prebivalstvu prastari zgodovinski duh pravega Anatolca, ki je tudi danes ostal osrčje nacionalne samozavesti in temelj državne misli ter njena moč. Današnja Turčija je na znotraj utrjena, pravno izgrajena. Zato lahko preide, kakor se je izjavil sam predsednik vlade, v popolno demokracijo, ki bo osnovana na polni odgovornosti naroda ter na načelih svobode in pravice. Turčija danes lahko pristopi k delu, da brez

strahu izgradi popolno svobodo misli in tiska.

Zemljepisni položaj Turčije, ki leži med Črnim in Sredozemskim morjem in se s svojimi mejami dotika Balkana, bližnjega vzhoda in Rusije, ji daje veliko politično važnost. Turčija se je še vedno znašla, da svoje močne postojanke ohrani in jih celo okrepi. V začetku najnovejše dobe je Turčija oklevala, ali naj postane balkansko-evropska ali izključno azijska država. — Pozneje, ko je dozorela zamisel vzajemnega sodelovanja vsega Balkana, se je Turčija odločila, da hoče biti oboje. Od tistega trenutka dalje se Turčija vedno bolj zanima za ustalitev razmer na Balkanu in je temu cilju posvetila mnogo svojih najboljših naporov. Turki so dobro razumeli, da pomeni mir na Balkanu tudi varnost Balkana, a tudi varnost Turčije same. — Turčiji ni uspelo samo, da je politično vplivala na pomiritev Balkana, marveč je šla še dalje in si zavarovala mir tudi s svojimi sosednimi državami na severu in na vzhodu, to je z Rusijo, z Iranom, Irakom in Afganistanom, ter na zadnje tudi s Francijo v Siriji. Končno jo je ankarski pakt z Anglijo in Francijo postavil v ospredje političnih stremeljenj dveh nasprotujočih si taborov, ter jo zavaroval hkrati na Črnem in na Sredozemskem morju.

Turčija je vedno bila iskrena sotrudnica Balkanske zveze. Vedno se je iskreno trudila, da bi se ta zveza okrepila in razširila tudi še na Bolgarijo. Prepričani smo, da je prišel trenutek, ko bo tudi mogoče, da bo balkanskemu združenju pristopila tudi Bolgarija, ko bodo storjene gotove malenkostne žrtve od določene strani. Iz pisanja turškega časopisa se namreč odraža težnja, da naj se Balkan organizira in krepko med seboj poveže. Balkanski narodi so dovolj močni, ako so med seboj čvrsto povezani, da odklonijo vmešavanje katerekoli velesile, ki bi na Balkanu želela zavirati težnje drugih veselil. Balkan je dosti močan, da se zoperstavi vsakemu napadu, naj pride od katerekoli strani! Ko se je razširila novica, da bi se Balkanska zveza razširila tudi na Podunavje, je turški tisk — čeprav ni bilo nobene službene objave — takoj izrazil polno pripravljenost Turčije za to, kajti, naj zapreti nevarnost katerikoli državi na Balkanu ali Podunavju, vedno v polni meri zadene tudi Turčijo. — Turčija danes lahko sama sebe brani. Toda, kadar bo ta obramba povezana z Balkanom in Podunavjem, kadar bo Turčija stala na Karpatih, Madžarska, Romunija in ostale balkanske države pa v Anatoliji, potem bo varnost vseh mnogo večja in nevarnost pred presenečenji mnogo manjša.

Iz Češke

Nemška slavnost v Prahi. DNB. V četrtek, dne 25. januarja se je vršila v dvorani kinematografa Aleš velika slavnost posvetitve šest standard praške nemške skupine nacionalno-socialističnega zbora motoristov. Udeležile so se prireditve prvaki stranke, vojske in države. Motoristi so nastopili v uniformah ter napolnili dvorano, ki je bila slavnostno okrašena. Korpsführer Hühnelein je povdaril ob koncu svojega govora, da so stranka in njeni oddelki predstraža in napadalni zbor vsega nemškega naroda na češkem ozemlju. Število motoristov je v Prahi doseglo že 1000. H koncu so zapeli pesem »Horst Wessel«.

Nov film z 52 ljudskimi pesmimi. V Prahi pravkar dokončujejo nov češki film iz življenja češkega skladatelja in muzikanta Kmocha, ki je pred desetletji proslavil češko godbo po vsej Evropi, ko je priredil koncerte v Leipzigu, Budimpešti in celo na Ruskem v Nizim Novgorodu. Posebno je znana njegova pesem »Koline, Koline«, ki je popolnoma ponarodela in je tipično češka. V filmu iz življenja tega Františka Kmocha so uglasbili nič manjše nego 52 čeških ljudskih pesmic in bo torej imel film velikanski uspeh med narodom. Upamo, da ga bomo kmalu slišali tudi pri nas. Sploh poročajmo listi, da se je češki film ravno v teh časih znatno dvignil in dosegel umetniško višino. Samo eno podjetje »Bromfilm« bo izdelalo letos 8 novih čeških filmov.

Kaj zahteva češki delavec? »Narodni pravec«, glasilo združenih strokovnih organizacij češkega delavstva v Prahi, je napisal minulo nedeljo: »Češki delavec hoče spopolnjeno socialno zakonodajo, pravično mezdno politiko, dostojno starostno zavarovanje, higijeno doma in v delavnici, pristop v vodstva vseh institucij, v katerih ima pravico in dolžnost sodelovati, kratkemu vse, da bi se mogel čutiti kot polnopraven član naroda, za katerega blagostanje prispeva s svojim delom.«

Francozi za Čehe. V francoski javnosti so zadnji čas oživele simpatije za Čehe in Slovake. Poročali smo že, da oddajajo francoske radio postaje v Parizu, Toulonu in v Bordeauxu češka poročila z uvodno pesmijo »Teče voda, teče...« — »Čsl. Boj« pa poroča, da bo v petek, dne 2. februarja posebna svečana prireditev v pariški operi v korist češkoslovaškega »Rdečega križa« v Franciji. Pokroviteljstvo so prevzeli

predsednik parlamenta F. Heriot, notranji in prosvetni minister ter bodo sodelovali najodličnejši francoski umetniki pod vodstvom nemškega skladatelja Oskara Straussa. Kmalu na to se bo vršil poseben koncert češkoslovaške umetnosti v Parizu. — Koncem januarja je priredilo Društvo francosko-britanskega prijateljstva v Parizu predavanje o minulosti in bodočnosti Češkoslovaške. »Družba za sodobno godbo« pa je priredila poseben koncert češke moderne glasbe.

Kino za češke vojske. V mestu, kjer se nahaja češkoslovaška vojskarna Francoskem, si gradijo češki vojaki novo poslopje za svoj kino, ki bo v kratkem dogotovljen.

Iz Slovaške

Novo radiopostajo bodo zgradili Slovaki v okolici mesta Trnave in je v to svrhu že vstavljeno v proračun 17 milijonov kron. Postaja bo imela 100 do 200 kW in jo bodo zgradili še letos. Razen tega mislijo zgraditi še moderno radiopostajo s kratkimi valovi. Na Slovaškem je danes sedaj 83.000 radio poslušalcev, ki imajo aparate.

Nabori za žide. »Narodni Politika« iz Prage javlja, da so bili dne 10. januarja na Slovaškem nabori za žide v svrhu dodelitve v delovna taborišča, ki so organizirana po nemškem vzorcu. Potrjenih je bilo čez 5000 židov, ki so morali že nastopiti službo, nekaj pa jih je bilo oproščenih iz gospodarskih razlogov.

Hlinkov poslanec — duhovnik v Parizu. V cerkvi za tuice ima v Parizu vsako nedeljo mašo in pridigo monsignor Pavel Macháček, bivši generalni tajnik in poslanec Hlinkove slovaške ljudske stranke, ki je tudi slovaški pisatelj. Po maši poroča poslanec Macháček v proštorih sv. Cirila in Metoda o slovaških cerkvenih razmerah. Poslanec se počuti v Parizu bolje kot doma.

Poljski učenjak v koncentracijskem taborišču. Poljak prof. Sjedlecki ima znatne zasluge za izpopolnitev podmornic. Sedaj je umrl v koncentracijskem taborišču Dachshausenu.

Premog iz Italije v Nemčijo. Iz Italije vozi v Nemčijo dnevno po 40 vlakov natovorjenih s premogom. Trdi se pa, da je vsled pomankanja tovornih vagonov promet med Nemčijo in Italijo zmanjšal za 10 odstotkov.

Železničarji in nagrada

Težka in naporna železniška služba je dovedla merodajne činitele do spoznanja, da je treba železničarjem dati priznanje za njihovo težko delo in trud v obliki nagrade. Nagrade pa niso deležni vsi železničarji, temveč le najpotrebnejši in najsiromašnejši.

Pravičnejše bi bilo, da bi se nagrada, če jo že dobimo, razdelila v obliki sledeče skale, tako, da bi bili nagradjeni oni, ki najbolj trpijo in najmanj zaslužijo:

Leta službe	Profesionalisti	Polkvalificirano in pomožno osebje	Nastavljeni in poduradniki
1—6	35% 13 din	50% 15 din	35%
7—12	30% 13 din	45% 15 din	35%
13—19	25% 13 din	40% 14,8 din	35%
20—27	20% 11,5 din	35% 14 din	35%
28—35	15% 9 din	30% 12,5 din	35%
42	10% 6,5 din	30% 13 din	35%
Povpreč.	24%	30%	

Težka je borba, ali ne smemo kloniti. Zavedajmo se, da kot kujemo in obdelujemo je-klo, tako je treba, da skujemo svojo bodočnost. Kar si bomo priborili, to bomo imeli.

Zahtevamo le to, kar nam kot državljanom in človeku po naravnih zakonih pripada. To bi bila najlepša in največja nagrada.

Železničarji, čas je že, da se spametujemo, da mislimo samostojno, kajti le tako bomo uspehi v borbi za izboljšanje našega težkega položaja. Da borba uspe, nam je neobhodno potrebno, da razširimo svoj list, da postanemo naročniki edinega slovenskega delavskega časopisa »Delavske Politike«, ki vodi računa o našem trpljenju in nam kaže pot v boljše in lepše urejeno življenje. — Pocarowsky.

Mraz je omamil morske ribe ob obali Dalmacije in ljudje love nekatere vrste rib, ki plavajo na površini kar z rokami.

Kaj in kako se tihotapl prepovedano blago, dragocenosti in vaiute iz inozemstva v Nemčijo?

Angleško ministrstvo za blokado je objavilo zanimivo poročilo o tem, na kakšen način si skuša Nemčija dobiti devize v Ameriki.

Po izbruhu vojne se je v Zedinjenih državah pojavila cela kopicica najrazličnejših trgovskih in prometnih družb. Te družbe posredujejo Nemcem v Zedinjenih državah, ki hočejo vršiti nakazila v Nemčijo nakup nemških mark in čekov po najugodnejših cenah. Ker za papirnati denar v Nemčiji ni zadrege, je zamenjavanje dolarjev za nemške marke, četudi po nizkem tečaju za Nemčijo še vedno znaten dobiček, ker s tem dobi na razpolago dolarje v Zedinjenih državah. Nemška banka ali posredništvo v Zedinjenih državah pošlje taka nakazila za izplačilo zneska v nemških markah preko kakšnega naslovnika v nevtralni državi v Nemčijo.

Angleška kontrola je doslej zaplenila na morju nakazila v znesku 5,27 milijonov nemških mark iz Zedinjenih držav, razen tega pa v pi-

smih, ki so bila poslana na naslove v Nemčiji 17.800 funt sterlingov, 9.500 dolarjev in čekovnih nakazil v znesku 426.335 dolarjev.

Namišljeni trgovske družbe prodajajo Nemcem v Ameriki pakete z živili, v svrhu pošiljanja v Nemčijo. Za te pakete pa zahtevajo družbe pet- ali šestkratno vrednost. Znesek, ki tako ostane taki družbi je devizna rezerva Nemčije v Zedinjenih državah. Angleški kontrolni organi so v zadnjih treh mesecih zaplenili na tujih ladjah 25.000 paketov in 5000 pisem namenjenih v Nemčijo. V teh pislih in paketih so našli milo, električne aparate, zdravila, nadomestne dele, olje in celo dragulje. Vsi ti paketi so bili poslani na naslove prejemnikov v nevtralnih državah, od koder bi jih poslali dalje v Nemčijo. V nekem pismu so zaplenili dijamante v vrednosti 2 milijona funtov sterlingov, t. j. okrog 500 milijonov dolarjev.

Zadnje vesti

»Jugoslavija bo tudi v nadalje ostala strogo nevtralna.« je izjavil naš zunanji minister Cincar-Marković zastopniku italijanskega tiska pred sestankom konference držav Balkanske zveze.

V angleškem vrhovnem vojnem svetu bo odslej zastopnik delavskih strok. organizacij. Od delavske stranke predlagana ustanovitev vrhovnega gospodarskega ministrstva je bila v parlamentu odklonjena.

»Finska je pripravljena skleniti časten mir.« je izjavil predsednik ob zaključku zasedanja finskega parlamenta, »ako ne pride do takega miru, se bodo Fini borili naprej.«

Mednarodno preiskavo o bombardiranju mest na Finskem je predlagal švedski »Rdeči križ«.

Letalska zveza Berlin—Moskva je vzpostavljena.

Večjo italijansko četo je zasul plaz v dolini reke Adige. 4 vojaki so mrtvi.

»Verska svoboda« v novi Španiji. »Der schweizerische evangelische Pressedienste« poroča: Obljuba generala Franca, da bo nova Španija priznala versko svobodo, se ni izpolnila. V Barceloni na primer je mnogo cerkva zaprtih. Ponekod so cerkvena poslopja spreminjena v dvorane, ki služijo za javne prireditve. Evangelizmske šole so v vsej državi zaprte, tudi tam, kjer še obstojajo evangelizmske cerkve. Protestanti morajo mnogo pretrpeti radi svojega verskega prepričanja, kar povzroča veliko vznemirjenja.

Delavski pravni svetovalec

Trošarina za vino (Črna)

Vprašanje: Ali moram plačati trošarino za vino, ki sem ga dobil v dar in ga uporabljam zase?

Odgovor: Nova uredba o državni trošarini določa, da se plačuje trošarina na vino, ko se daje vino v promet ali potrošnja in da plača trošarino prevzemnik vina, ki mora prevzem prijaviti finančni kontrolni. Ne plačuje pa se trošarina na tisto vino, ki ga porabijo proizvajalci za hišno potrebo. Po besedilih uredbe ste zato dolžni plačati trošarino tudi, če ste prejeli vino brezplačno, vsaj če ste ga prejeli večjo količino. Zato je bolje, da stvar prijavite, ker ste lahko v nasprotnem primeru obično kaznovani. Zoper plačilni nalog pa morda napravite pritožbo.

Dedščinska taksa (Nova štata)

Vprašanje: Sestrična mi je v oporoki zapustila 2000 din. Koliko mi sme davčna uprava zaračunati dedščinske takse?

Odgovor: Po novih predpisih 5 odst.

Popravljanje najetega lokala (Mežica)

Vprašanje: V obrtnem lokalu, ki ga imam najetega, sem moral že ob selitvi izvršiti sam razna popravila, ki jih najemodajalec pri mesečni najemini nič ne upošteva. Sedaj so zopet potrebna popravila. Ali jih moram izvršiti jaz ali najemodajalec?

Odgovor: Najemodajalec je dolžan najemniku izročiti prostore v uporabnem stanju in jih tudi vzdrževati ves čas v takem stanju. Vsa potrebna popravila, preslikanje itd. je zato dolžan oskrbeti sam na svoje stroške, razen, kolikor niso popravila postala potrebna vsled najemnikovih poškodb. Vi ste dolžni najemodajalcu naznaniti nedostatke in ga pozvati, da jih odpravi, ako pa sam tega noče.

Popravila vseh vrst klobukov,

barva, kemično čisti in fazonira po zadnji modi od 10—28 din. Istotam dobite nove klobuke, čepce, okraske, peresa itd. po najnižji ceni. Izdeluje se vse v lastni delavnici. Se priporoča

BABOŠEK VLADKO

klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska ulica 5

Plačilo kazenskih stroškov (Celje)

Vprašanje: V kazenskem postopanju je pet oseb zastopal en odvetnik in je sedaj vseh pet obsojenih, da mu plača stroške nerazdelno. Samo dve od teh oseb pa imata nekaj premoženja in zahteva sedaj odvetnik plačilo teh stroškov od teh dveh. Ali upravičeno?

Odgovor: Ker so vsi obsojeni na plačilo stroškov nerazdelno, lahko zahteva odvetnik plačilo celega zneska stroškov tudi samo od enega. Ako pa dotičnik plača vse, je upravičen terjati od ostalih povračilo in sicer od vsakega eno petino stroškov.

LJUDSKA SAMOPOMOČ

v Mariboru, reg. pom. blagajna

znana domača zavarovalna ustanova v Dravski banovini, ki plodonosno deluje že od leta 1927 in je izplačala tekom obstoja nad 37 milijonov din na pogrebnišnih in doti.

Zavaruje za pogrebne zdrave osebe obih spolov od 17. do 70. leta do največ din 10.000— in

za otro mladoletne od 1. do 16. do največ din 25.000— plačljiva ob dovršenem 21. letu.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO IN BREZOBVEZNO POJASNILA